

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРНИХ КАДРІВ ДЛЯ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

¹Ковальов В.Д., *д.т.н., проф.*, ²Кривцун І.В., *д.т.н., проф., академік НАНУ*,

³Равська Н.С., *д.т.н., проф.*, ³Майборода В.С., *д.т.н., проф.*

¹Донбаська державна машинобудівна академія;

²Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України

³Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

В умовах війни, в яку втягнута Україна, в умовах залежності України від зовнішнього капіталу, падіння рівня виробництва, а під час ліквідації цілих його галузей та перетворення нашої країни в сировинну базу спостерігається зростання безробіття та тотального зубожіння основної маси населення.

Як наслідок цього – процвітання в країні корупції та популізму, результатом яких при підготовці кадрів з вищою освітою є створення «дитсадкових» вищих навчальних закладів (ВНЗ), науково-педагогічний персонал яких забезпечується за рахунок сумісництва. Таке становище приводить до заробітчанства серед викладачів вузів та «подвійної арифметики» і, як наслідок, до зниження рівня підготовки випускників вузів України та результативності наукової діяльності ВНЗ.

Однією з суттєвих проблем підготовки інженерних кадрів для машинобудівного комплексу є недостатнє забезпечення вузів сучасним обладнанням, придбання і оновлення якого потребує великих матеріальних витрат. В цьому криється причина, в основному, низької практичної підготовки нашого випускника при достатньо (поки що) високому рівні теоретичної підготовки.

Крім того, оплата праці інженерних кадрів в Україні значно нижча в порівнянні з іншими країнами, що робить непривабливим вступ до вітчизняних вузів, які готують інженерів для машинобудівних підприємств.

В сучасних умовах існування України спостерігається масовий відтік талановитої та працездатної молоді. Це негативно впливає на рівень підготовки інженерних кадрів, збільшує кадровий дефіцит в машинобудівних галузях країни, а в майбутньому може привести до соціальної напруги в інших країнах.

Вирішення цих проблем вимагають від вузів максимальної згуртованості, тяжкої та наполегливої праці їх колективів у створенні привабливих умов навчання студентів та підготовки науково-педагогічних працівників.

Для підвищення рівня підготовки випускників вищих навчальних закладів та наукової складової діяльності вузів на базі широкого залучення студентів, збереження наукових шкіл – першочерговою задачею є оптимізація кількості ВНЗ з урахуванням неформальних критеріїв, які забезпечують підготовку студентів.

Можливі шляхи вирішення проблем підготовки інженерних та наукових кадрів в сучасних умовах продиктовані багаторічним досвідом вузів України з урахуванням цих умов.

На наш погляд основними з них є:

- тісний взаємозв'язок вузів та роботодавців з розробленням системи залучення роботодавців до інвестування підготовки інженерних кадрів;
- впровадження індивідуальної дуальної освіти на основі узгодження з виробництвом навчальних планів практичної підготовки випускників;
- посилити профорієнтаційну роботу за рахунок залучення кожного викладача кафедр вузів з розробкою критеріїв їх заохочення;
- посилити зв'язок вузів зі школами, для поширення інформації стосовно попиту інженерних кадрів на ринку праці;
- активізувати роботу існуючих спільних із зарубіжними вузами факультетів, провести оновлення договорів з врахуванням сучасних умов підготовки, розширити участь в них інших вузів країни на основі узгодження навчальних програм між вузами України та зарубіжними;
- на основі об'єднань, створених навчальних центрів та інших структур використати базу та науковий потенціал в навчальній та науковій роботі ВНЗ;
- при наукових парках створити з залученням вітчизняних та зарубіжних інвесторів центри нових розробок з організацією відповідних кластерів в зацікавлених вузах та розробити систему їх участі в підготовці інженерних та наукових кадрів;
- при наукових парках України створити фонди підтримки студентів та талановитої молоді при їх обов'язковій участі в центрах нових розробок та в наукових розробках кафедр;
- активізувати участь студентів в науковій роботі кафедр вузів.

В доповіді розглянуті організаційні та методичні рекомендації і алгоритми для усунення проблеми підготовки інженерних кадрів України.

Тільки на тісній співпраці та взаємозв'язках шкіл-вузів-МАН, вузів-виробництва, вузів-академії наук України, спільних факультетів, при наукових парках України створення інвестиційних центрів з вітчизняними та зарубіжними інвестиціями, та фонду підтримки студентів і молодих вчених.